

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 9:

Forslag til folketingsbeslutning om en udvidelse af kredsen af medier omfattet af medieansvarsloven.

Af Aage Frandsen (SF) og Anne Baastrup (SF).
(Fremsat 7/10 2004).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Lene Espersen):

Dette beslutningsforslag fra SF opfordrer regeringen til at fremsætte forslag om ændring af medieansvarsloven, så der sker en udvidelse af kredsen af medier omfattet af loven.

Hovedformålet med medieansvarsloven er at sikre de bedst mulige vilkår for ytrings- og informationsfriheden og dermed også for samfundsdebatten. Derfor indeholder medieansvarsloven et særligt medieretligt ansvarssystem, der bl.a. indebærer, at kredsen af personer, som kan drages til ansvar er begrænset, og at der samtidig altid er mindst én person, der er ansvarlig for det pågældende medies indhold. Det vil i langt de fleste tilfælde være redaktøren.

Kl. 14.00

Det særlige redaktøransvar sikrer, at artikler m.v. kan offentliggøres uden navn og forblive unavngivne og anonyme. Anonyme forfattere og kilder er således ansvarsfri. I stedet er redaktøren ansvarlig for artiklerne på et objektivt grundlag. Samtidig sikrer redaktøransvaret, at medarbejderne ved aviser m.v., som falder uden for ansvarskredsen, ikke kan blande sig i det redaktionelle indhold med henvisning til ansvarsrisikoen.

Medieansvarsloven omfatter direkte de traditionelle medier, dvs. de trykte aviser, radio og tv. Andre medier end de traditionelle medier, f.eks. netaviser, kan også være omfattet af medieansvarslovens særlige ansvarssystem, men det forudsætter dels en anmeldelse til Pressenævnet, dels at mediet opfylder nogle basale kriterier i medieansvarslovens § 1, nr. 3.

Efter lovens § 1, nr. 3, omfatter medieansvarsloven således tekster, billeder og lydprogrammer, der periodisk udbredes til offentligheden, hvis de har karakter af en nyhedsformidling, som kan ligestilles med formidling fra de traditionelle medier. Det vil for det første siges, at stof-

fet skal udbredes til offentligheden, hvilket indebærer, at alle skal kunne få adgang til stoffet. Dernæst skal der være tale om nyhedsformidling.

For at der kan være tale om nyhedsformidling, skal der være tale om en envejskommunikation, så modtagerne ikke kan påvirke produktet. Debatfora og lignende på internettet vil således f.eks. ikke være nyhedsformidling. Nyhedsformidling forudsætter også, at der er en selvstændig bearbejdning af det stof, der udsendes som nyhedsstof. En ren videregivelse af nyhedsstof vil således ikke være omfattet. Endelig er det et kriterium i lovens § 1, nr. 3, at der skal være tale om en periodisk udbredelse.

Medieansvarsloven bygger på et meget grundigt udvalgsarbejde i Medieansvarsudvalget. Spørgsmålet om, hvorvidt medieansvarsloven skulle omfatte andre medier end de traditionelle medier og i givet fald under hvilke betingelser, blev overvejet meget grundigt af udvalget.

Udvalgets udgangspunkt var, at der skal foreligge særlige grunde for, at man vil lade andre massemedier end de periodiske skrifter, radio og tv være omfattet af det særlige medieretlige ansvarssystem. Herved sikres det, at det medieretlige ansvar fastholdes som noget for så vidt enestående og specielt i forhold til den almindelige straf- og erstatningsansvarsordning og ikke bliver udvandet.

Udvalget er på den anden side enig om, at man ikke kan nøjes med at lade en medieansvarslov omfatte den trykte presse, radio og fjernsyn. Det er bl.a. nødvendigt at sikre, at det ikke i relation til spørgsmålet om det presseretlige ansvar bliver afgørende, hvordan produkterne distribueres.

Hvis f.eks. et dagblad vælger at distribuere det samme nyhedsstof både traditionelt via trykte aviser og via nettet som en netavis, må begge nyhedstjenester selvfølgelig være omfattet af de særlige ansvarsregler, ellers ville der kunne opstå den situation, at en unavngiven artikel i avisen pådrager bladets redaktør et ansvar, mens samme artikel formidlet elektronisk af dagbladet medfører ansvar efter lovgivningens almindelige ansvarsregler, således at forfatterens anonymitet ikke er beskyttet og redaktørens ansvar ikke er objektivt.

Udvalget fandt imidlertid ikke, at det var muligt at afgrænse de elektroniske nyhedsformidlinger, der ønskes omfattet af det særlige ansvarssystem, med et enkelt kriterium hverken af formel eller materiel karakter. Det må i stedet af-

gøres ud fra en samlet vurdering af både formelle og materielle elementer, om medierne opfylder betingelserne for at komme ind under medieansvarsloven, herunder særligt om nyhedsformidling kan ligestilles med den formidling, der foretages af den trykte presse eller af radio og tv, og som begrunder reglerne om et særligt redaktøransvar.

Medieansvarsudvalget fandt samtidig, at det jævnlige vil kunne være vanskeligt at afgøre, om elektroniske medier opfylder de kriterier, som følger af lovens § 1, nr. 3. Det var medvirkende til, at udvalget anbefalede, at de pågældende elektroniske medier, som ønsker at være omfattet af det særlige ansvarssystem, skal lade sig registrere hos Pressenævnet.

Med denne anmeldelsesordning sikres det også, at en krænkelse borger har nem adgang til at finde ud af, hvem et søgsmål kan rettes mod. Anmeldelseskravet tjener samtidig det meget væsentlige formål, at eksempelvis en netavis herved tvinges til at oplyse, hvem der er ansvarlig redaktør. Det er jo en forudsætning for, at der kan pålægges et ansvar efter det særlige system i medieansvarsloven.

Med beslutningsforslaget ønsker forslagsstillerne at udvide kredsen af medier omfattet af medieansvarsloven. Forslagsstillerne foreslår derfor, at anmeldelseskravet ophæves, så elektroniske informationssystemer automatisk er omfattet af loven, hvis betingelserne i lovens § 1, stk. 3, er opfyldt. Samtidig foreslår forslagsstillerne, at området for § 1, nr. 3, udbygges og præciseres.

Kl. 14.05

Jeg må forstå denne del af beslutningsforslaget sådan, at forslagsstillerne ønsker, at flere medier end i dag skal være omfattet af medieansvarsloven. Om dette i givet fald skal ske ved at fravige medieansvarslovens krav om, at stoffet periodisk skal udbredes til offentligheden, eller kravet om, at der skal være tale om nyhedsformidling, står dog ikke klart.

Efter regeringens opfattelse er forslaget ikke hensigtsmæssigt. En udvidelse af kredsen af medier, der skal være omfattet af medieansvarslovens objektive redaktøransvar, til at omfatte medier, der ikke har en nyhedsformidlende opgave, vil for mig at se betyde en udvanding af det særlige medieretlige ansvarssystem. Der er netop tale om et helt særligt og unikt ansvarssystem, og vi bør derfor ikke blot lade alle andre medier af vidt forskellig karakter være omfattet heraf.

Der findes elektroniske medier, som fuldstændig kan ligestilles med de traditionelle medier, og som derfor bør være omfattet af medieansvarslovens ansvarssystem af hensyn til pressfriheden og yttringsfriheden.

Der findes imidlertid også ganske mange elektroniske medier, som på ingen måde kan ligestilles med de traditionelle medier, og hvor det absolut ikke er hensigtsmæssigt at lade medieansvarsloven finde anvendelse. Det gælder f.eks. de såkaldte debatfora på internettet, hvor det hverken vil være hensigtsmæssigt at begrænse kredsen af ansvarlige personer eller at indføre et objektivt ansvar for en såkaldt redaktør, som jo ikke har nogen mulighed for at bestemme indholdet.

Jeg mener heller ikke, at der på nuværende tidspunkt er grundlag for at revidere anmeldelseskravet i medieansvarslovens § 8. Denne ordning bygger på, at de medier, som er omfattet af lovens § 1, nr. 3, selv har en klar interesse i at blive omfattet af lovens ansvarssystem, og at de pågældende medier, i forbindelse med at de anmelder sig over for Pressenævnet, samtidig tvinges til at udpege en ansvarlig redaktør.

Forslagsstillerne har som begrundelse for ønsket om at ophæve anmeldelseskravet i loven bl.a. henvist til, at man herved undgår, at nogle medier spekulerer i at undgå at blive omfattet af loven. Jeg tror ikke, at nogen medier, der opfylder betingelserne for at være omfattet af det særlige medieansvar, kan have en reel interesse i ikke at være omfattet af medieansvarsloven. Medieansvarsloven opstiller jo netop et mere gunstigt ansvarssystem for medierne for at sikre samfundsdebatten gode vilkår.

Hvis et medie er omfattet af medieansvarsloven, begrænses kredsen af personer, der kan drages til ansvar. Hvis mediet derimod ikke er omfattet af medieansvarsloven, kan principielt alle personer, der har medvirket til udbredelsen af f.eks. en artikel, blive ansvarlige. Kredsen af personer, der risikerer at blive gjort ansvarlige for mediets indhold, er således langt større, hvis mediet ikke er omfattet af medieansvarsloven, og mediet vil derfor ikke kunne fastholde den redaktionelle uafhængighed ved at henvise til, at kun den ansvarshavende redaktør som udgangspunkt er ansvarlig.

En yderligere begrundelse for ophævelse af anmeldelseskravet er ifølge forslagsstillerne, at man derved kan undgå, at Pressenævnets mulighed for at kunne behandle klager over et medie for at have handlet i strid med god pres-

seskik beror på, om mediet tilfældigvis har valgt at anmelde sig til Pressenævnet.

Som sagt så tror jeg ikke, at det beror på tilfældigheder, om et medie, der kender lovgivningen, vælger at anmelde sig eller ej. Det viser sig også i praksis, at der inden for de sidste par år kun er få klagesager, der er blevet afvist af Pressenævnet med den begrundelse, at det pågældende medie ikke var anmeldt. En af disse få afvisningssager vedrørte en regional TV 2-stations hjemmeside, og jeg antager, at beslutningsforslaget bl.a. er affødt af denne sag. Der er imidlertid foreløbig tale om et ret enkeltstående tilfælde, og jeg mener, at vi bør være forsigtige med på dette grundlag at lægge op til ændringer af en i øvrigt ganske velbegrundet og meget velfungerende ordning.

Som tidligere nævnt ligner mange elektroniske medier de traditionelle nyhedsmedier så meget, at de klart bør være omfattet af det særlige medieansvarssystem. Det gælder f.eks. dagbladene og radio- og tv-stationernes internet-aviser. Men som nævnt er der altså også mange elektroniske medier, som ikke ligner de traditionelle medier, og en skarp lovgivningsmæssig afgrænsning er vanskelig at gennemføre.

Jeg vil imidlertid understrege, at den nuværende anmeldelsesordning kun fungerer, hvis de relevante medier rent faktisk bruger ordningen både i egen og i borgernes interesse og sørger for at melde sig hos Pressenævnet.

For at sikre, at der er tilstrækkelig opmærksomhed om medieansvarslovens anmeldelsesordning og dermed muligheden for at blive omfattet af loven, sendte Justitsministeriet i maj måned et brev til en lang række medier med information om anmeldelsesordningen. Efter det for mig oplyste er der i den mellemliggende periode kommet flere anmeldelser til Pressenævnet, og brevet ser altså umiddelbart ud til at have hjulpet.

Kl. 14.10

Der foregår imidlertid i disse år en rivende udvikling på medieområdet, og der dukker hele tiden nye medier op. Justitsministeriet vil derfor ud fra de hensyn og overvejelser, jeg har nævnt, være opmærksom på, om der i takt med udviklingen på medieområdet kommer et stigende antal tilfælde, hvor Pressenævnet afviser en klagesag med den begrundelse, at der ikke er foretaget anmeldelse. Hvis det sker, må der yderligere initiativer til, og i så fald ville jeg også være indstillet på at overveje eventuelle lovgivningsmæssige tiltag.

Sammenfattende er det regeringens opfattelse, at den nuværende ordning, hvor de elektroniske medier anmelder sig til Pressenævnet, fortsat er den mest hensigtsmæssige model. Regeringen kan således ikke støtte beslutningsforslaget.

Men som sagt vil jeg være meget opmærksom på den fortsatte udvikling på området, og jeg vil være indstillet på at tage spørgsmålet om eventuelle lovændringer op, hvis udviklingen tilsiger det.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det er jo ikke første gang, vi drøfter medieansvarsløven her i Folketinget inden for de sidste par år. Der har været forslag, der er gået i hver sin retning, og som afspejler meget forskellige holdninger.

Med hensyn til dette forslag kan det være lidt svært at se, hvad det egentlig er, man ønsker. Man vil gerne have en tvungen anmeldelsesordning, men jeg synes, det kniber med argumentationen. Og det er jo i virkeligheden ikke det største problem.

Det største problem er jo, som det også anføres i bemærkningerne, at de elektroniske medier kan antage en meget forskellig karakter. Ja, man kunne spørge, hvornår en hjemmeside overgår til at være et medie, som vi synes skal være omfattet af medieansvarsløven. Og hvordan er det lige, vi får fastlagt ansvaret, hvis netmedier sender fra en postboks i udlandet?

Den tid er forbi, hvor man kunne gå ind fra byens torv og op under taget hos det lokale dagblad og finde den ansvarshavende redaktør. Der er spørgsmål, som er blevet langt mere påtrængende, end dengang vi drøftede medieansvarsløvens indførelse her i Folketinget under justitsminister Hans Engell, nemlig hvordan vi afgrænser ansvaret, og hvordan vi kan håndhæve det.

SF's forslag omhandler derfor kun en meget lille del af den problemstilling, som de mange nye medier rejser. Jeg synes, vi i Retsudvalget i de kommende år skulle gøre en indsats for at få afklaret, hvad det er for problemer, vi ønsker vendt og drejet i en ny kommission, som jeg forudser vil blive nødvendig om nogle år.

Vi er i Venstre meget optaget af, at medieansvarsløven til enhver tid både giver den videst mulige adgang til ytringsfrihed og på den anden side giver en reel beskyttelse af de, der helt uden skyld i et omfang, så det er velfærdstruende, bliver ofre for en meningsløs journalistik.

Vi vil derfor meget gerne arbejde med de mange spørgsmål, men vi finder, at beslutningsforslaget, som det ligger her, er alt for ufuldstændigt til at kunne danne grundlag for et lovforslag.

Vi vil altså gerne medvirke til et positivt udvalgsarbejde om de problemer, jeg har nævnt, men ikke til beslutningsforslagets gennemførelse.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg vil bare spørge, om fru Birthe Rønn Hornbech egentlig mener, det er rimeligt, at man kan udsende et elektronisk nyhedsbrev eller en elektronisk meddelelse, uden at der er en eller anden form for ansvarshavende redaktør for det.

Der eksisterer jo muligheder for at gå ind og lukke i hvert fald hjemmesider, hvis man kan få fat i udbyderen. Og jeg vil bare høre, om ikke det var en idé at tænke i retning af, at hvis man vil udbrede sig dér, ligesom hvis man vil udbrede sig på skrift, jamen så er der egentlig behov for, at der er en, der tager ansvaret for den udbredelse.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jo, jeg synes, det er et fint formål, men vi er vel også nødt til at være realistiske og diskutere, hvordan det kan håndhæves, og der har jeg måske mine tvivl.

Vi må jo erkende, at vi er i teknologiens vold, og vi må så prøve at afbøde eventuelle skadevirkninger uden at lægge hindringer i vejen for ytringsfriheden. Men det er ikke et let spørgsmål. Vi diskuterede det allerede i Hans Engells tid, og det er selvfølgelig blevet endnu mere vanskeligt. Jeg nærer ikke nogen tro på, at der er nogen lette løsninger.

Kl. 14.15

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Nej, men vi er vel enige om, at det ikke er nogen begrænsning af ytringsfriheden at insistere på, at folk skal stå ved deres ord, og at det derfor ikke på nogen måde er en begrænsning af ytringsfriheden at kræve, at også formidling, der sker elektronisk i stedet for på et stykke papir, skal have en ansvarshavende. Og der er det bare, jeg mener, især når man nu har diskuteret det så længe, at det måske kunne være en idé, at vi ikke bare ventede nogle år på at komme det

skridt videre, men relativt hurtigt nåede frem til den erkendelse, at ligesom et skrift på tryk skal have en ansvarshavende, så skal et elektronisk skrift også have en ansvarshavende. Og så kan folk selvfølgelig bryde loven. Det er klart, man kan jo også udsende en avis, uden at der er en ansvarshavende redaktør, men så bryder man altså også loven.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jo, der burde gælde fælles regler for alt. Problemet er bare, hvordan vi definerer det, som hr. Søren Søndergaard nu kaldte et skrift. Vi kan jo ikke begynde at pålægge almindelige private breve en ansvarshavende redaktør, vel? Og det er jo det, der er problemet: Hvornår går en hjemmeside og en mail fra at være noget privat til at være et medie? Det er jo præcis det, der er problemet og et af mange problemer.

Første næstformand (Svend Auken):

Så siger vi tak til ordføreren og går umiddelbart videre med hr. Morten Bødskov som ordfører.

Morten Bødskov (S):

Internettet er af gode grunde karakteriseret som en af de seneste årtiers største ændringer af vores samfunds indretning og udviklingsmuligheder. Også medierne er kraftigt påvirket af internettets muligheder og udbredelse. Aviser, radio og tv-stationer og mange enkeltpersoner og organisationer og debatfora har alle veludviklede nyhedssider, nyhedssites på internettet. Og i lyset af den udvikling kan det være yderst relevant at diskutere medieansvarsloven og dens bestemmelse om, hvilke medier der skal kunne drages til ansvar for misinformation, om Pressenævnet skal kunne behandle klagesager mod disse, og altså om de pågældende nyhedsformidlere skal kunne afkræves et genmæle.

I Socialdemokratiet mener vi, at personer, som føler deres ære krænket, skal have mulighed for at drage det enkelte medie til ansvar for dets handling. I dag har vi faktisk også den mulighed, at sagerne jo kan føres ved domstolene, og der er jævnligt eksempler på, at et medie må betale erstatning til en ærekrænket. Pressenævnet er med andre ord ikke for os at se at forveksle med en domstol, det er en del af et helt særligt presseretligt ansvarssystem, som kan behandle klagesager mod medier, der ikke har overholdt medieansvarslovens bestemmelser om god presetik.

Som det også har været fremme, kræver det, hvis Pressenævnet skal kunne behandle en klage over et medie, at mediet har tilmeldt sig nævnet, og at mediet kan sidestilles med traditionel nyhedsformidling, som det bl.a. kendes fra DR og TV 2. Problemet med den nuværende model, som SF rigtigt nok peger på, er, at nogle medier tilsyneladende ikke har tilmeldt sig Pressenævnet. Og konsekvensen er så, som det også var fremme, at Pressenævnet ikke vil kunne behandle sager mod disse medier. SF kræver derfor, at den såkaldte anmeldeligt ophæves, så Pressenævnet automatisk vil kunne behandle sager mod alle medier, samt at medieansvarsloven tilpasses i lyset af udviklingen i medieområdet.

Umiddelbart synes vi i Socialdemokratiet, at det lyder som et naturligt forslag, ikke mindst i lyset af internettets revolution af medieområdet. Men der er et par men'er, som gør, at Socialdemokratiet ikke kan støtte SF's beslutningsforslag. Dels er der ganske få sager, hvor Pressenævnet har måttet afvise at behandle en sag med henvisning til, at det pågældende medie ikke har anmeldt sig selv, og samtidig er medieansvarslovens ansvarssystem helt særligt. Det skal ikke forveksles med en domstol, men ses i lyset af medieansvarslovens hovedformål om at sikre ytringsfriheden og samfundsdebatten de bedste vilkår.

Derfor må kredsen, der skal kunne drages til ansvar, nødvendigvis være begrænset til eksempelvis minimum den ansvarshavende redaktør.

I Socialdemokratiet mener vi, at den nuværende anmeldelseordning grundlæggende er god, fordi det eksempelvis af egen nytteinteresse burde sikre, at de enkelte nyhedsformidlere tilmelder sig ordningen. Men den enkeltsag, som er havnet i SF, viser jo, at der er behov for at gøre medierne opmærksom på mulighederne for at tilmelde sig Pressenævnet, og umiddelbart synes det selvfølgelig også underligt, at ikke alle de relevante medier har gjort det. Som sagt mener vi, at de har en klar egen nytteinteresse i at tilmelde sig ordningen, da den jo begrænser andelen af personer, som vil kunne drages til ansvar i forbindelse med eventuelle klagesager.

Helt generelt skal vi selvfølgelig på den ene side sikre de bedste mulige vilkår for ytringsfriheden og samfundsdebatten, og på den anden side skal vi selvfølgelig sikre os, at de, der føler deres ære krænket af et medie, skal kunne anlægge sag mod det pågældende medie. De mu-

ligheder har enhver ved domstolene i dag, og der er ganske mange eksempler på, at det sker.

Kl. 14.20

I Socialdemokratiet mener vi således ikke, at der er et hul i lovgivningen, som det fremføres af SF som en af begrundelserne for forslaget, og vi kan på den baggrund ikke støtte beslutningsforslaget fra SF.

Men det er klart, som også justitsministeren er inde på, at der er en udvikling i gang på det her område. Det er svært at trække grænserne. Der er problemer med, at enkelte medier ikke tilmelder sig denne her ordning, og vi vil på den baggrund opfordre justitsministeren til, hvilket jeg også fornemmede, at justitsministeren gør, at holde et vågent øje med antallet af sager ved Pressenævnet og særlig se på antallet af sager, som afvises med den begrundelse, at det pågældende medie ikke har tilmeldt sig Pressenævnet, samt at man oversender redegørelser til Retsudvalget, således at vi også kan medvirke til den yderligere debat, som jeg synes er relevant at tage i lyset af udviklingen på medieområdet.

Per Dalggaard (DF):

Efter Dansk Folkepartis mening bør medieansvarsloven også dække elektroniske medier på en vis måde, men som anført af justitsministeren er der altså en række problemer, som gør, at den her sag ikke er så enkel endda.

Den frivillige anmeldelse, der foregår, er jo egentlig en anerkendelse af, at der kan være nogle fordele ved at tilmelde sig Pressenævnet, men her har vi så efter vores mening et andet problem. Pressenævnet er vel egentlig en ret lukket institution, som i hvert fald ikke er interesseret i at få andre med ind i nævnet end pressen selv, og det kan godt give en række problemer.

Så vi er enige med SF i, at det er et område, som bør have øget opmærksomhed, og vi er også enige med justitsministeren i, at det er noget, der bør ses på. Jeg kan kun sige, at vi i udvalgsarbejdet i hvert fald vil være med til at se på, hvordan vi kan udvide kredsen af medier, som egentlig skal tilmelde sig Pressenævnet, og vi vil egentlig også se på, om sammensætningen af Pressenævnet er up to date, om ikke det er på tide, at dets sammensætning også bliver af en lidt anden karakter.

Så vi kan ikke umiddelbart tilslutte os forslaget, men vi vil heller ikke sige nej til det. Vi vil se på problematikken i udvalgsarbejdet.

Helge Adam Møller (KF):

Hr. Morten Bødskov konstaterede i starten af sin ordførertale, at internettet – og det har jo noget med det her beslutningsforslag at gøre – er en kæmpe revolution i det moderne samfund. Og det er jeg efter en mangeårig og langsom erkendelse nået frem til nok er rigtigt: Det er en stor revolution. Samtidig er jeg så utrolig glad for, at jeg har en datter på 10 år, som kan træde til med råd og ekspertise, når jeg farer vild i denne moderne revolution.

Men se, med forslaget her er jeg i den situation, at det, justitsministeren sagde, var jeg enig i, og det er måske ikke så overraskende, hun er også konservativ, men jeg var også enig i alle de betragtninger, som fru Birthe Rønn Hornbech gjorde fra Venstre, og var faktisk også enig i de betragtninger, hr. Morten Bødskov gjorde.

Derfor vil jeg ikke gentage dem, men sige, at jeg var enig i dem og bare slutte med at hæfte mig ved det, som jeg tror både justitsministeren og de to ordførere fremhævede. Jeg finder heller ikke behov for at ændre loven på nuværende tidspunkt, men jeg vil ikke udelukke, at der kan blive behov for at justere den om 3, 5 eller 7 år, og derfor lægger jeg meget vægt på det tilsagn, justitsministeren gav i slutningen af sin tale, hvor hun sagde, sådan som jeg skrev det ned, at ministeren vil være meget opmærksom på den fortsatte udvikling på området, og ministeren vil være indstillet på at tage spørgsmålet om eventuelle lovændringer op, hvis udviklingen tilsiger det.

Det samme tilsagn vil jeg godt give på den konservative folketingsgruppes vegne og samtidig sige, som også fru Birthe Rønn Hornbech lagde op til, at vi løbende diskuterer de principielle spørgsmål, hvor problemerne måtte komme, i Retsudvalget. Det er vi meget indstillet på.

Elisabeth Arnold (RV):

Ja, jeg kan godt med det samme afsløre, at Det Radikale Venstres konklusion på denne her førstebehandling af forslaget fra SF bliver den samme som den foregående talers.

Vi er klar over, at der er et problem. Jeg synes, det er godt, at SF har påpeget det problem.

Kl. 14.25

Det står beskrevet i beslutningsforslaget, at et medie kun er omfattet af medieansvarsloven, hvis det har anmeldt sig til Pressenævnet, og det betyder altså, at Pressenævnet ikke kan behandle en klage over en netavis. Der er beskrevet et eksempel, nemlig en netavis, som ikke af den re-

gionale tv-station var anmeldt til Pressenævnet, men de fleste af de pågældende regionalstationer anede simpelt hen ikke, at en anmeldelse var nødvendig, og derfor var den ikke foretaget.

Det er utrolig vigtigt, at Pressenævnet fungerer. Det er vigtigt, at vi har en presse, som har den fornødne ytringsfrihed, men også at personer, som bliver hængt ud i pressen og bliver anklaget for ting, som de ikke har gjort eller sagt, også har en mulighed for at klage over en urimelig behandling af pressen. Men mange af de nye medietyper falder i praksis uden for Pressenævnet, fordi personerne, der ejer dem eller udgiver dem, ikke er klar over, at de skal melde sig til Pressenævnet for at kunne blive omfattet af Pressenævnets funktioner.

Da vi alle sammen er interesseret i, at Pressenævnet fungerer, og da vi alle sammen er interesseret i, at vi har en åben og fri presse, som man også kan klage til, hvis man bliver dårligt behandlet, har vi alle sammen interesse i, at det her såkaldte hul, hvis det er et hul, bliver lukket.

Vi vil fra radikal side tilbyde os som meddebattører og som medarbejdere i det udvalgsarbejde, der nu skal foregå. Hvis de her ting kan ændres eller kan bringes i orden på anden måde end den af SF foreslåede, så synes vi, at vi skal gøre det. Problemet skal i hvert fald løses. Vi vil heller ikke udelukke, at vi på et senere tidspunkt må sige, at vi bliver nødt til at ændre ordningen, hvis det er sådan, at der er flere af de moderne medier, der falder uden for Pressenævnets rækkevidde.

Det er vigtigt, at de her ting fungerer, og Det Radikale Venstre bidrager gerne til arbejdet med dem.

Søren Søndergaard (EL):

I Enhedslisten finder vi sådan set, at beslutningsforslaget både er fornuftigt og en naturlig følge af den teknologiske udvikling. Ytringsfriheden og informationsfriheden er selvfølgelig hjørnестenen i et demokratisk fundament. Men det er også klart, at der er nogle grænser, og at der skal være mulighed for at gøre indsigelser, hvis nogen går over strengen.

Vi kan f.eks. bare tage et helt konkret eksempel: Hvis jeg i et elektronisk medie, som i dag ikke har anmeldt sig til Pressenævnet, f.eks. hævdede, at navngivne medlemmer af regeringen var uden humor og havde jord i hovedet, så synes jeg jo, at det sådan set var ganske rimeligt, at udgiverne kunne stilles til ansvar af Pressenævnet, hvis det altså kunne sandsynliggøres, at

påstanden var grundløs og uden hold i virkeligheden.

Det er jo altså sådan, at enhver organisation i dag har en eller anden form for et lille elektronisk nyhedsbrev, og mange af dem er overhovedet ikke anmeldt til Pressenævnet. Det bliver jo også erkendt af ministeren i det, hun siger. Dermed er der selvfølgelig den mulighed tilbage, men en mulighed, som ikke bliver brugt, nemlig at gå til domstolene. Det er noget, som tager tid, og det er noget, som er omkostningsfyldt, besværligt osv.

Derfor synes vi, det er rigtigt at kigge på det her. Vi synes, at intentionen i det, som SF har fremsat, er korrekt. Så er spørgsmålet selvfølgelig, om den model, SF har lagt op til, lige præcis er den rigtige.

Nu vil jeg så lige holde fast i, at selve forslaget går ud på, at regeringen opfordres til at fremsætte lovforslag om en udvidelse af kredsen af medier omfattet af medieansvarsloven. Der er jo mulighed for fortolkninger der, men det kan vi jo diskutere i udvalget. Men så synes jeg bare, at det ville være godt, hvis vi kunne nå frem til den konklusion i udvalget, da der sådan set er et tilsagn fra ministeren og fra Venstres ordfører, og så vidt jeg hørte også fra De Konservatives ordfører og andre, om rent faktisk at få kigget på den her sag, at vi rent faktisk går i gang nu og ikke om flere år.

Vi er alle sammen enige om, at der er sket en voldsom udvikling på det her område. Vi er alle sammen enige om, at mediebilledet har ændret sig. Jeg tror også, at vi alle sammen kan se, at den måde, det fungerer på i dag, ikke er helt tilfredsstillende. Jeg synes sådan set ikke, at der er nogen grund til at vente med at gå i gang med at lave det udredningsarbejde, der skal til for at ændre på den situation. Hvis SF's beslutningsforslag kan være en anledning, så synes vi, det er strålende.

Jann Sjursen (KD):

Kristendemokraterne finder umiddelbart, at SF's beslutningsforslag ser fornuftigt ud. Vi er ligesom forslagsstillerne utilfredse med, at det kan være op til det enkelte medie at vurdere, om mediet ønsker at indgive anmeldelse til Pressenævnet, og at medieansvarsloven ikke indeholder en tidssvarende, entydig og bindende afgrænsning af, hvilke medier der er omfattet af loven.

Vi har faktisk også læst beslutningsforslaget sådan, som jeg forstod Enhedslistens ordfører havde læst det, nemlig at det i virkeligheden er en ganske enkel beslutning, man beder Folketinget om at træffe, nemlig at regeringen skal fremsætte et lovforslag om en udvidelse af kredsen af medier omfattet af medieansvarsloven. Det er mindst talt et forslag, som rummer vide muligheder for fortolkning, som hr. Søren Søndergaard også har været inde på.

Derfor har vi alene opfattet beslutningsforslaget derhen, at man i virkeligheden beder regeringen om at revidere medieansvarsloven som sådan og iværksætte det fornødne arbejde for at gøre det, for jeg tvivler meget på, at Retsudvalget uanset de gode intentioner, der også har været fra ordførerne her i dag, og den store viden, der er til stede i Retsudvalget, kan nå fuldstændig til bunds i de problemstillinger, der er, i og med at vi for alvor er trådt ind i den elektroniske tidsalder.

Jeg har selvfølgelig lyttet til ordførertalerne, og jeg har også lyttet til de indvendinger, som ministeren har haft, men har altså også måttet konstatere, at alle sådan set mener, at der skal gøres noget. Derfor kan jeg sådan set ikke helt forstå, at man ikke bare kan gøre det, som SF's beslutningsforslag går ud på.

Så medmindre jeg bliver helt overbevist om, at det er totalt tosset at bede regeringen om at gøre sig de her overvejelser, som forslaget i al sin enkelhed går ud på, vil jeg sådan set sige, at vi stadig væk er positive over for beslutningsforslaget på trods af debatten, som den har været. Men jeg lader mig selvfølgelig gerne i forbindelse med udvalgsarbejdet overbevise om, at det at bede regeringen om at komme med de her overvejelser er helt tosset. Nu da der stort set ikke er nogen, der mener, at alting skal være, som det altid har været, ser vi selvfølgelig på det. Under alle omstændigheder er der nogle problemstillinger, der skal tages hånd om.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Ordføreren for forslagsstillerne, fru Anne Baastrup.

Anne Baastrup (SF):

Jeg er fuldstændig enig med hr. Jann Sjursen. Det er en meget åben dør, som regeringen i virkeligheden kan vælge at åbne helt, for regeringen kan med det her beslutningsforslag i selve teksten jo selv bestemme, hvad den vil. Og ju-

stitsministeren sagde jo også, at der er et problem.

Jeg har lidt svært ved at finde ud af, om jeg i virkeligheden kan sende det her til anden behandling og sige, at det bliver vedtaget, fordi alle jo i princippet synes, at det skal vedtages, bare måske ikke lige sådan, som det er tænkt, og dog alligevel.

Men det, vi i hvert fald kan konstatere, er: Vi startede fra SF's side her i foråret med at stille spørgsmål omkring lige præcis det her problem, og så synes jeg, det er tankevækkende, at justitsministeren på baggrund af vores spørgsmål, hvor vi får nogle svar om, at alt er godt, sender et brev ud og gør opmærksom på, at man skal være omfattet af medieansvarsloven, og at det så rent faktisk sætter en proces i gang. Det viser, at der har været en eklatant mangel på viden om medieansvarsloven og principperne i § 3.

Justitsministeren siger jo også, at det er inde i en rivende udvikling, og det er vist at underdrive en lille smule, tror jeg. Jeg tror ikke, at der er nogen af os, der i 1990 havde forestillet os et nyhedsflow, som vi har på nuværende tidspunkt, og at medieansvarsloven ikke skulle kunne tage højde for det.

Det korte af det lange er, at jeg synes, at det i hvert fald har været godt, at vi har fået sat det på dagsordenen. Jeg synes, det er fint, at justitsministeren vil følge med i denne rivende udvikling, og hvis det begynder at gå galt, så vil hun tage fat om det. Jeg synes, det er godt, at fru Birthe Rønn Hornbech går så langt, at fru Birthe Rønn Hornbech peger på, at der skal nedsættes en kommission. Og i og med at hr. Helge Adam Møller og hr. Morten Bødskov er enige med både justitsministeren og fru Birthe Rønn Hornbech, så kommer der da i hvert fald til at ske et eller andet.

Jeg sætter på, at vi inden for en overskuelig fremtid kan få taget hånd om den her situation. Vi har en lang række nyhedsmedier, som fungerer på nettet, hvor der ikke er den kontrol, som der burde være.

Derfor: Tak for debatten, vi har fået sat punktet på dagsordenen, og så må vi så se, om vi ikke kan holde fast i det senere.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 12:

Forslag til folketingsbeslutning om bedre straffe.

Af Anne Baastrup (SF) m.fl.
(Fremsat 7/10 2004).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Lene Espersen):

Beslutningsforslaget fra SF opfordrer regeringen til at udvikle bedre straffe med henblik på at forhindre tilbagefald til ny kriminalitet.

Jeg vil gerne starte med at slå fast, at jeg er enig med forslagsstillerne i, at der skal gøres en stor indsats for at undgå tilbagefald til ny kriminalitet, herunder ved en forebyggende indsats. Det er derfor bl.a. vigtigt, at personer, der skal afsone i kriminalforsorgens institutioner eller i institutioner uden for kriminalforsorgen, får en række tilbud om behandling, undervisning m.v.

Kl. 14.35

Men når det er sagt, må jeg også understrege, at det er min overbevisning, at der allerede i dag eksisterer et velfungerende system med tilbud om behandling og undervisning m.v. til indsatte. Samtidig er der igangsat flere projekter med henblik på at styrke indsatsen på området, projekter, som jeg senere vil komme nærmere ind på. Efter min opfattelse er forslagsstillernes nulpunktsplan derfor unødvendig. På nogle punkter indeholder nulpunktsplanen desuden nogle forslag, som efter min opfattelse ikke er hensigtsmæssige.

Det fremgår af forslagets punkt 1 og 2, at der i forbindelse med førstegangskriminalitet skal foretages en vurdering af boglige færdigheder, sociale kompetencer, mentale færdigheder,